

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL D. Ž. 2016-10-10 SKUNDO**

2016 m. gruodžio 16 d. Nr. S-270 (7-229/2016)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:
komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Veršeliienės
Martyno Endrijaičio
Rasos Stravinskaitės
Andriaus Veniaus
Linos Vosyliienės – pranešėja

sekretoriaujant
dalyvaujant mokesčių administratoriaus atstovei
mokesčių mokėtojui nedalyvaujant

Jūratei Dalmantaitei
V. N.

2016-11-22 posėdyje išnagrinėjusi D. Ž. (toliau – Pareiškėjas) 2016-10-10 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2016-09-12 sprendimo Nr. 69-95, n u s t a t ė:

Inspekcija 2016-09-12 sprendimu Nr. 69-95 patvirtino Klaipėdos apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Klaipėdos AVMI) 2016-08-01 sprendimą Nr. (6.5)-108, kuriuo nuspręsta atleisti D. Ž. komercinę firmą „D1“ (toliau – Įmonė) nuo apskaičiuotų delspinigių už laikotarpį nuo 2004-11-19 iki 2008-07-23, t. y. už laikotarpį, kada mokestinis tyrimas buvo sustabdytas dėl vykusios baudžiamosios bylos. Taigi, Klaipėdos AVMI atleido Įmonę nuo 1247,18 Eur pelno mokesčio delspinigių, 737,87 Eur pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) delspinigių, 15,68 Eur realizavimo įplaukų į Kelių fondą delspinigių, tačiau neatleido nuo likusios dalies delspinigių, susidariusios iki 2016-08-01, t. y. 1989,63 Eur pelno mokesčio delspinigių, 1407 Eur PVM delspinigių, 35,31 Eur realizavimo įplaukų į Kelių fondą delspinigių, 352 Eur pelno mokesčio baudos, 265 Eur PVM baudos mokėjimo.

Sprendime nurodyta, jog Klaipėdos AVMI atliko Įmonės mokestinį patikrinimą už 1995-01-01–1998-02-01 laikotarpį ir surašė 1998-04-10 patikrinimo aktą, kuriuo Įmonei apskaičiavo 22975 Lt fizinių asmenų pajamų mokestį (toliau – pelno mokestis) ir su šiuo mokesčiu susijusias mokėtinas į biudžetą sumas 40178 Lt, iš viso – 63693 Lt, taip pat 17324 Lt PVM ir 13770 Lt baudą, iš viso – 31094 Lt, 290 Lt atskaitymus nuo realizavimo įplaukų į Kelių fondą ir 163 Lt šios įmokos delspinigių, iš viso – 453 Lt, taip pat 34746 Lt delspinigių už nepateiktas žinias apie užsienio subjektams išmokėtas grynujų pinigų sumas, didesnes kaip 10000 Lt.; 598 Lt baudą, pažeidus atsiskaitymo grynaisiais pinigais formą. Iš viso aktu papildomai apskaičiuota 130584 Lt mokėtina į biudžetą suma. Inspekcija 1998-05-29

sprendimu Nr. 07-3/27-43S patvirtino patikrinimo aktu apskaičiuotas sumas. Tačiau Inspekcija 1998-07-23 sprendimu Nr. 17-06/580 sustabdė Įmonės skundo nagrinėjimą dalyje dėl pelno mokesčio, PVM ir nuo jų skirtų baudų bei atskaitymo į Kelių fondą, iki bus išnagrinėtas procesinis sprendimas baudžiamojoje byloje Nr. 30-1-270-98. Komisijai 1999-07-27 sprendimu Nr. 134/2 panaikinus ankstesnių mokesčių administratoriaus sprendimų nurodymus, atliktas pakartotinis patikrinimas ir sumažinta papildomai apskaičiuota mokėtina suma. Klaipėdos AVMI 2005-03-21 sprendimu Nr. (6.5)-81 patvirtino pakartotinio patikrinimo metu apskaičiuotą mokėtiną sumą ir nurodė Įmonei sumokėti 6056,53 Eur (20912 Lt), iš jų: 883,34 Eur (3050 Lt) PVM, 1267,96 Eur (4378 Lt) PVM delspinigius, 265 Eur (915 Lt) PVM baudą, 1174,70 Eur (4056 Lt) pelno mokesčių, 2069,91 Eur (7147 Lt) pelno mokesčio delspinigius, 352,47 Eur (1217 Lt) pelno mokesčio baudą, 14,77 Eur (51 Lt) atskaitymus nuo realizavimo įplaukų į Kelių fondą, 28,38 Eur (98 Lt) atskaitymų nuo realizavimo įplaukų į Kelių fondą delspinigius. Inspekcija 2005-05-16 sprendimu Nr. 69-184 patvirtino Klaipėdos AVMI 2005-03-21 sprendimą Nr. (6.5)-81. Komisija 2005-08-04 sprendimu Nr. S-377(7-403/2005) patvirtino Inspekcijos 2005-05-16 sprendimą Nr. 69-184.

Inspekcijos sprendime nurodyta, kad Pareiškėjas Klaipėdos AVMI pateikė 2016-07-04 prašymą atleisti nuo apskaičiuotų baudų ir delspinigių. Kaip jau minėta, Klaipėdos AVMI 2016-08-01 sprendimu Nr. (6.5)-108 atleido Įmonę nuo dalies apskaičiuotų delspinigių už laikotarpį nuo 2004-11-19 iki 2008-07-23.

Inspekcija pažymėjo, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – ir LVAT) 2012-02-03 nutartyje adm. b. Nr. A575-13/2012 yra nurodęs, jog „mokesčių surinkimas, kaip ne kartą yra pažymėjęs ir Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas bei LVAT, yra susijęs su viešojo intereso apsauga, nes taip yra gaunama lėšų visos visuomenės poreikiams tenkinti. Nemokant mokesčių, viešasis interesas yra pažeidžiamas, o subjektas, tiesiogiai ar netiesiogiai prisidedantis prie mokesčių nemokėjimo, mokesčių teisės prasme elgiasi nesąžiningai. Tokiu būdu pažeidžiami ir mokesčių visuotinio privalomumo, mokesčių mokėtojų lygybės principai, nes mokesčių nemokančių subjektų padėtis konkurencine prasme tampa geresnė nei juos mokančių (žr. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2003-11-17 nutarimą, LVAT 2011-09-05 sprendimą administracinėje byloje Nr. A556–2255/11 ir kt.)“.

Kiekvienas mokesčių mokėtojas privalo mokėti mokesčių įstatymų nustatytus mokesčius, laikydamasis mokesčių teisės aktuose nustatytos mokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos (Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 8 straipsnio 1 dalis).

Asmenims, pažeidusiems šias nuostatas, mokesčių įstatymų nustatyta tvarka yra skaičiuojami delspinigiai ir skiriamos baudos. Delspinigių paskirtis – užtikrinti mokestinės prievolės įvykdymą (MAĮ 95 straipsnio 1 dalies 1 punktas). Kaip pažymėjo LVAT išplėstinė teisėjų kolegija 2011-11-18 nutartyje administracinėje byloje Nr. A143-2619/2011, mokesčių teisėje delspinigių pirminė funkcija yra užtikrinti mokestinės prievolės (į)vykdymą, jie pirmiausia yra skirti kompensuoti valstybės finansinius nuostolius, kurie atsiranda (laiku) nesumokėjus mokesčių. <...> Taigi delspinigių, kaip mokestinės prievolės įvykdymo užtikrinimo priemonės, esmė yra ta, kad jų taikymas arba galimybė juos taikyti skatina mokestinės prievolės savanorišką ir tinkamą (taip pat ir laiko atžvilgiu) vykdymą. Tai reiškia, kad net ir nustačius *non bis in idem* principo pažeidimą, mokesčių mokėtojas galėtų būti atleidžiamas nuo baudų, bet ne nuo apskaičiuotų delspinigių mokėjimo, nes delspinigių funkcija yra užtikrinti prievolės įvykdymą laiku ir kompensuoti valstybės patirtą žalą, susidariusią dėl prievolės nevykdymo laiku, o ne nubausti mokesčių mokėtoją už mokesčių įstatymų nesilaikymą. Pažymėtina, kad įstatymo leidėjas, įtvirtindamas įstatymines nuostatas dėl sankcijų taikymo mokesčių mokėtojui už mokesčių prievolių nevykdymą, taip pat numatė pagrindus bei sąlygas, kuriems esant mokesčių mokėtojas gali būti atleistas nuo apskaičiuotų delspinigių, baudų ir palūkanų.

Inspekcija pažymėjo, kad atleidimo nuo delspinigių tvarką reglamentuoja MAĮ 100 straipsnis ir Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos viršininko 2004-07-26 įsakymu Nr. VA-144 (nauja redakcija išdėstyta 2012 m. spalio 1 d. įsakymu Nr. VA-89)

patvirtintos Atleidimo nuo baudų, delspinigių ir / ar palūkanų taisyklės (toliau – Taisyklės). Pagal MAĮ 100 straipsnio 1 dalies ir Taisyklių 7 punkto nuostatas mokesčių mokėtojas gali būti atleidžiamas nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų), bet dar nesumokėtų (neišieškotų) delspinigių / palūkanų ar jų dalies, jeigu yra MAĮ 141 straipsnio 1 dalyje nustatytas pagrindas arba kitais atvejais, kai delspinigius išieškoti netikslinga ekonominiu ir / ar socialiniu požiūriu, kaip tai suprantama pagal MAĮ 113 straipsnio 1 dalies 3 punktą. MAĮ 113 straipsnio 1 dalies 3 punkte numatyta, kad netikslinga priverstinai išieškoti nepriemoką, nes sunki fizinio asmens ekonominė (socialinė) padėtis: fiziniam asmeniui reikia valstybės paramos (asmuo yra pensinio amžiaus, neįgalusis, asmeniui reikalingas gydymas, medicininė profilaktika ir rehabilitacija, asmuo yra bedarbis, gauna socialinę pašalpa) arba tokia parama jau teikiama. Šis nepriemokos pripažinimo beviltiška pagrindas taikomas tik mokesčių mokėtojams, kurie yra fiziniai asmenys, arba kai individualių (personalinių) įmonių savininkų ar ūkinių bendrijų narių sunki ekonominė (socialinė) padėtis. MAĮ 141 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad mokesčių mokėtojas yra atleidžiamas nuo baudos: 1) jei mokesčių mokėtojas įrodo, kad nėra kaltas dėl padaryto pažeidimo; 2) jei mokesčio įstatymas pažeistas dėl aplinkybių, kurios nepriklausė nuo mokesčių mokėtojo valios ir kurių jis nenumatė ir negalėjo numatyti. Tokiomis aplinkybėmis nelaikomi mokesčių mokėtojo ar jo darbuotojų veiksmai ar neveikimas, taip pat mokesčių mokėtojo nemokumas; 3) kai mokesčių mokėtojo atskira veika, nors ir pažeidžiančia mokesčio įstatymo nuostatas, nepadaroma žala biudžetui; 4) kai mokesčių mokėtojas mokesčio įstatymą pažeidė dėl klaidingo apibendrinto mokesčio įstatymo paaiškinimo arba mokesčių administratoriaus raštu ar telefonu, jei suteikta konsultacija centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka buvo įrašyta ir yra galimybė nustatyti skambinantį asmenį – mokesčių mokėtoją (ar jo atstovą), suteiktos klaidingos konsultacijos mokesčių mokėjimo klausimais.

Inspekcija nurodo, jog tam, kad būtų galima atleisti Įmonę nuo apskaičiuotų delspinigių ir baudų, Įmonė turi įrodyti, kad egzistavo MAĮ 113 straipsnyje ir 141 straipsnyje nurodytos sąlygos. Klaipėdos AVMI, atleido Įmonę nuo apskaičiuotų delspinigių už laikotarpį nuo 2004-11-19 iki 2008-07-23, t. y. už laikotarpį, kada mokestinis tyrimas buvo sustabdytas dėl vykusios baudžiamosios bylos. Tačiau Klaipėdos AVMI sprendimu konstatuota, kad Įmonė neįrodė MAĮ 141 straipsnyje nurodytų sąlygų dėl atleidimo nuo skirtų baudų egzistavimo. Nuo skirtos baudos Pareiškėjas nebuvo atleistas.

Skundžiamame sprendime pažymėta, kad naujų argumentų dėl atleidimo nuo baudų ir delspinigių nepateikta, todėl atleisti Įmonę nuo likusių delspinigių ar skirtų baudų nėra pagrindo.

Inspekcija taip pat pažymėjo, kad Pareiškėjas, manydamas, kad apskaičiuotos mokesčio ir su juo susijusios sumos sukelia jam per didelę naštą ir suformuotos prievolės Pareiškėjas šiuo metu neturi galimybės įvykdyti, turi teisę pasinaudoti MAĮ 88 straipsnyje numatyta galimybe pasirašyti mokestinės paskolos sutartį. Tokiu atveju mokestinės nepriemokos sumokėjimas gali būti atidedamas arba išdėstomas mokėti dalimis.

Pareiškėjas nesutinka su ginčijamu Inspekcijos sprendimu ir 2016-10-10 skunde nurodo, kad Inspekcija netinkamai vertino jo teikiamus dokumentus bei paaiškinimus, o sprendimas dėl atleidimo nuo delspinigių ir baudų neatitinka jo prašymo turinio.

Skunde nurodyta, kad Klaipėdos apygardos teisme yra nagrinėjama civilinė byla Nr. pagal mokesčių administratoriaus ieškinį dėl bankroto bylos Įmonei iškėlimo, kurioje mokesčių administratorius prašymą iškelti bankroto bylą motyvuoja tuo, jog Įmonė yra skolinga valstybei 963,78 Eur pelno mokesčių ir 6050,68 Eur delspinigius, baudas ir palūkanas. D. Ž. (Pareiškėjas), kaip fizinis asmuo (o ne Įmonė), pasiūlė šią bylą baigti taikos sutartimi, pagal kurią Pareiškėjas sumokėtų 963,78 Eur pelno mokesčio nepriemoką, o Inspekcija atleistų Įmonę nuo 6050,68 Eur delspinigių, baudų ir palūkanų mokėjimo.

1. Klaipėdos AVMI 1998-04-10 aktu Įmonei apskaičiavo mokesčius už laikotarpį nuo 1995-01-01 iki 1998-02-11 ir nustatė, kad Įmonė į valstybės biudžetą turi sumokėti 22975 Lt

pajamų mokesčių ir 40718 Lt baudą, iš viso 63693 Lt: 17324 Lt PVM ir 13770 Lt baudą, iš viso 31094 Lt; 290 Lt atskaitymus nuo realizavimo įplaukų į Kelių fondą ir 163 Lt delspinigius, iš viso 453 Lt; 34746 Lt delspinigius, apskaičiuotus už nepateiktas žinias apie užsienio subjektams išmokėtas grynujų pinigų sumas, didesnes kaip 10000 Lt; 598 Lt baudą, pažeidus atsiskaitymo grynaisiais pinigais normą. Iš viso aktu papildomai apskaičiuota 130584 Lt.

Klaipėdos AVMI 1998-05-29 sprendimu Nr. 07-3/27-43S patvirtino minėtą patikrinimo aktą. Tačiau Inspekcija 1998-07-23 sprendimu Nr. 17-06/5820 sustabdė Įmonės skundo nagrinėjimą dalyje dėl pajamų mokesčio, PVM ir baudų nuo jų bei atskaitymo į Kelių fondą, iki bus priimtas atitinkamas procesinis sprendimas baudžiamojoje byloje Nr. 30-1-1270-98, o sprendimo dalį dėl 34746 Lt delspinigių apskaičiuotų už nepateiktas žinias apie užsienio subjektams išmokėtas grynujų pinigų sumas, didesnes kaip 10000 , 598 Lt baudos, pažeidus atsiskaitymo grynaisiais pinigais normą, patvirtino. Komisija 1999-07-27 sprendimu Nr. 134/2 panaikino mokesčių administratoriaus sprendimų nurodymus sumokėti 34746 Lt delspinigių, apskaičiuotų už nepateiktas žinias apie užsienio subjektams išmokėtas grynujų pinigų sumas, didesnes kaip 10000 Lt ir 598 Lt baudą, pažeidus atsiskaitymo grynaisiais pinigais normą. Inspekcijos 2004-10-21 sprendimu Nr. 70-230 buvo atnaujintas Įmonės skundo nagrinėjimas, nes buvo gautas nutarimas nutraukti baudžiamąją bylą Nr. 30-1-1270-98. Inspekcija 2004-11-19 sprendimu Nr. 69-525 nurodė Klaipėdos AVMI atlikti pakartotinį Įmonės patikrinimą. Klaipėdos AVMI 2005-01-07 pakartotinio patikrinimo aktu sumažino papildomai apskaičiuotą mokesstinę prievolę, o 2005-03-21 sprendimu patvirtino, kad Įmonė privalo sumokėti į biudžetą 3050 Lt PVM, 4378 Lt PVM delspinigius, 915 Lt PVM baudą, 4056 Lt fizinių asmenų pajamų mokesčių, 7147 Lt fizinių asmenų pajamų mokesčio delspinigius, 1217 Lt fizinių asmenų pajamų mokesčio baudą, 51 Lt atskaitymus nuo realizavimo įplaukų į Kelių fondą ir 98 Lt atskaitymų nuo realizavimo įplaukų į kelių fondą delspinigius. Iš viso papildomai buvo apskaičiuota 20912 Lt mokesstinė nepriemoka, iš jos – 7157 Lt sudaro nesumokėti mokesčiai, o 13755 Lt baudos ir delspinigiai. Įmonės mokesstinis patikrinimas (be vėlesnių skundų) vyko nuo 1998-04-10 iki 2005-03-21, per šį laikotarpį, vietoj pradžioje apskaičiuotos 130584 Lt mokesstinės nepriemokos liko 20912 Lt mokesstinė nepriemoka, iš jos –7157 Lt nesumokėti mokesčiai. Lygiagrečiai mokesčiniam patikrinimui vyko ikiteisminis tyrimas, buvo paimti visi Įmonės dokumentai. Jei Įmonės veikla nebūtų paralyžiuota nepagrįstais tyrimais, Įmonė būtų galėjusi tęsti veiklą ir sumokėti sąlyginai nedidelius papildomai apskaičiuotus mokesčius, tačiau gavus rezultatą tik po 7 metų atnaujinti veiklos nebuvo galimybės, todėl dėl šios situacijos kaltę iš dalies turėtų prisiimti ir nevisiškai tinkamai mokesčinį patikrinimą vykdęs mokesčių administratorius.

2. Po Klaipėdos AVMI 2005-03-21 sprendimu užbaigto mokesstinio patikrinimo iki šiol, t. y. daugiau nei 10 metų Įmonės skola dėl veiklos nevykdymo nėra išieškota. Pagal suformuotą kasacinės instancijos teismo praktiką dėl bankroto pasibaigus neribotos atsakomybės juridiniam asmeniui, pasibaigia ir jos savininko atsakomybė už juridinio asmens skolas (pavyzdžiui: Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2004-06-22 nutartis Nr. 3K-7-30S/2004, 2003-12-10 nutartis Nr. 3K-3-1186/2003). Taigi bankroto procesas reikėtų ne tik Įmonės mokesčių prievolių pabaigą, bet savininko atsakomybės už individualios įmonės skolas pabaigą.

Pareiškėjas pažymi, kad Įmonė nevykdo veiklos maždaug nuo 1998 m. Įmonė taip pat neturi turto, todėl bankroto procedūros metu mokesstinė nepriemoka nebus gražinta, o pasibaigus neįvykdyta.

Skunde nurodyta, kad Pareiškėjas, kaip fizinis asmuo, siūlo mokesčių administratoriui civilinėje byloje dėl bankroto bylos iškelimo sudaryti taikos sutartį, o ne MAĮ 100 ir 141 straipsnių nustatyta tvarka spręsti klausimą dėl atleidimo nuo baudų ir delspinigių. Pareiškėjas siūlo už juridinį asmenį įvykdyti mokesčio prievolę, kuri neišieškoma ilgą laiką. Pareiškėjo teigimu, mokesčių administratorius neracionaliai ir neprotingai pasiūlymo nepriima, formaliai vadovaujasi MAĮ nuostatomis, kuriomis Pareiškėjas neprašo vadovautis, dėl ko bankroto byloje ir likviduojant Įmonę valstybės biudžetas negaus lėšų, o Pareiškėjas bus atleistas nuo

prievolės vykdymo (prievolė pasibaigs). Toks sprendimas prieštarauja protingumo principui. Pareiškėjo teigimu, mokesčių administratorius nepakvietė jo pokalbiui, kurio metu būtų sprendžiama kaip protingai užbaigti ginčo situaciją.

Tuo vadovaudamasis Pareiškėjas prašo panaikinti Inspekcijos 2016-09-12 sprendimą Nr. 69-95, kuriuo patvirtintas Klaipėdos AVMI 2016-08-01 sprendimas Nr. (6.5)-108 ir užbaigti bylą taikos sutartimi, pagal kurią Pareiškėjas sumokėtų 963,78 Eur pelno mokesčio nepriemoką, o Inspekcija atleistų Įmonę nuo delspinigių, baudų ir palūkanų mokėjimo.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija) konstatuoja, jog Pareiškėjo skundas atmestinas, ginčijamas Inspekcijos 2016-09-12 sprendimas Nr. 69-95 tvirtintinas.

Pareiškėjo teigimu, mokesčių administratorius turėtų su juo sudaryti taikos sutartį, kuria būtų susitarta, jog Pareiškėjas sumokėtų 963,78 Eur pelno mokesčio nepriemoką, o Inspekcija atleistų Įmonę nuo delspinigių, baudų ir palūkanų mokėjimo.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) yra nurodęs, jog mokestinių ginčų nagrinėjimo tvarką nustato MAĮ, tačiau tais atvejais, kurių šis įstatymas nereguliuoja, mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija privalo vadovautis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo normomis, nes šiame įstatyme yra įtvirtintos ne tik teismo administracinių bylų proceso taisyklės, bet ir procesinės teisės normos, kurios nustato ikiteisminę skundų (prašymų) nagrinėjimo tvarką. Bylos nagrinėjimo dalyką, t. y. savo pažeistos teisės ar įstatymo saugomo intereso gynybos būdą bei apimtį, nustato pareiškėjas, skunde (prašyme) suformuluodamas savo materialinį teisinį reikalavimą (skundo (prašymo) dalyką) bei nurodydamas aplinkybes, kurioms grindžia savo reikalavimą (skundo (prašymo) pagrindą) (Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 6 ir 7 punktai). Ikiteisminė institucija negali keisti skundo dalyko, t. y. turi nagrinėti bylą pareiškėjo nurodyto skundo dalyko ribose. Be to, administracinės bylos nagrinėjimo ribos negali būti neapibrėžtos. Nagrinėjimo apimtis apsprendžiama pagal pareikštus konkrečius ir aiškius reikalavimus. Tik tiksliai jų formuluotė gali atskleisti siekiamas apginti teises ar teisėtus interesus bei padėti visapusiškai ir objektyviai išnagrinėti bylą, taikant teisės aktus, reguliuojančius atitinkamus visuomeninius santykius (LVAT 2016-03-03 nutartis administracinėje byloje Nr. A-441-442/2016 ir kt.).

Kaip matyti iš Pareiškėjo skundo, Pareiškėjas neteikia argumentų dėl MAĮ 113 ir 141 straipsnio taikymo skundžiamame Inspekcijos sprendime. Atsižvelgdama į tai, kad mokestinio ginčo dalyką apsprendžia pareikšti konkretūs ir aiškūs mokesčių mokėtojo reikalavimai, nagrinėjamu atveju Komisija sprendime pasisako dėl Inspekcijos sprendimo pagrįstumo atsižvelgdama į Pareiškėjo skunde nurodytus motyvus.

Įvertinus skundžiamą Inspekcijos sprendimą bei Klaipėdos AVMI sprendimą dėl atleidimo nuo delspinigių, matyti, kad šiuose dokumentuose išsamiai aptartos mokesčių administratoriaus nustatytos faktinės aplinkybės, susijusios su pagrindų atleisti Pareiškėją nuo delspinigių pagal MAĮ 113 ir 141 straipsnius egzistavimu, ir teismų praktika, aptarianti delspinigių instituto turinį. Todėl Komisija, vengdama pasikartojimų ir sutikdama su mokesčių administratoriaus pateiktu MAĮ 113 ir 141 straipsnių nuostatų vertinimu, pažymi, kad minėtose teisės normose yra nurodyti atleidimo nuo baudų ir delspinigių pagrindai, tokie, kaip mokesčių mokėtojo kaltės nebuvimas, *force majeure* aplinkybės, sutrukdžiusios mokesčių mokėtojui tinkamai vykdyti mokestinę prievolę, žalos biudžetui nebuvimas, klaidinga mokesčių administratoriaus suteikta konsultacija ir sunki mokesčių mokėtojo ekonominė (socialinė) padėtis. Atleidimui nuo baudos be minėtų sąlygų taikoma papildoma sąlyga – mokestis, nuo kurio baudos prašoma atleisti, turi būti sumokėtas, ko Įmonė nėra įvykdžiusi. Iš bylos medžiagos matyti, kad Klaipėdos AVMI detalčiai aptarė kiekvieną iš atleidimo nuo baudų ir delspinigių pagrindų, jų egzistavimo ginčo atveju nenustatė, tačiau atleido Įmonę nuo dalies delspinigių mokėjimo konstatavusi, jog delspinigiai įmonei buvo skaičiuojami ilgą laikotarpį, kol laukta tyrimo rezultatų baudžiamojoje byloje, ir vadovaudamasi MAĮ 8 straipsnyje

įtvirtintais bendraisiais mokesčių teisės principais. Kadangi Pareiškėjas MAĮ 113 ir 141 straipsniuose išdėstyto atleidimo nuo baudų ir delspinigių pagrindų taikymo neginčija ir naujų argumentų neteikia, Komisija pripažįsta Inspekcijos 2016-09-12 sprendimą Nr. 69-95 šių nuostatų taikymo dalyje esant teisėtą ir pagrįstą, todėl plačiau šių nuostatų ir faktinių ginčo bylos aplinkybių, kurios yra išdėstytos Komisijos sprendimo nustatomojoje dalyje, dar kartą neaptaria.

Komisija, atsakydama į Pareiškėjo prašymą įpareigoti mokesčių administratorių užbaigti bylą pasirašant taikos sutartį, pažymi, kad skundas dėl mokesčių administratoriaus sprendimo (ne)atleisti mokesčių mokėtoją nuo apskaičiuotų delspinigių yra prilyginamas skundui mokestiniame ginče pagal MAĮ 145 straipsnio 2 dalį. Šioje teisės normoje nurodyta, kad mokestinių ginčų nagrinėjimo procedūra taikoma nagrinėti tiek mokesčių mokėtojo skundams dėl mokestinių ginčų, kaip jie apibrėžiami MAĮ 2 straipsnio 22 dalyje, tiek skundams dėl mokesčių administratoriaus sprendimo neatleisti nuo baudų bei (arba) delspinigių mokėjimo ir mokesčių administratoriaus atlikto mokesčių mokėtojo turimos mokesčio permokos įskaitymo.

Komisija yra mokestinius ginčus nagrinėjanti institucija (MAĮ 147 straipsnis). Pagal MAĮ 151 straipsnį Komisija nagrinėja: 1) mokestinius ginčus, kylančius tarp mokesčių mokėtojo ir centrinio mokesčių administratoriaus (t. y. Inspekcijos); 2) mokesčių mokėtojo ir centrinio mokesčių administratoriaus mokestinius ginčus dėl centrinio mokesčių administratoriaus sprendimų, priimtų išnagrinėjus mokesčių mokėtojų skundus dėl vietos mokesčių administratoriaus sprendimų; 3) mokesčių mokėtojo ir centrinio mokesčių administratoriaus mokestinius ginčus, kai centrinis mokesčių administratorius per šio Įstatymo nustatytus terminus nepriėmė sprendimo dėl mokestinio ginčo.

MAĮ 155 straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad Komisija priima vieną iš šių sprendimų: 1) patvirtina centrinio mokesčių administratoriaus sprendimą; 2) panaikina centrinio mokesčių administratoriaus sprendimą; 3) iš dalies patvirtina arba iš dalies panaikina centrinio mokesčių administratoriaus sprendimą; 4) pakeičia centrinio mokesčių administratoriaus sprendimą; 5) perduoda skundą centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

Taigi ir Pareiškėjo skundo atveju Komisija gali priimti vieną iš minėtų sprendimų. Kaip minėta aukščiau, Komisijos vertinimu, skundžiamas Inspekcijos sprendimas yra teisėtas ir pagrįstas, todėl tvirtintinas.

Komisija atkreipia Pareiškėjo dėmesį, kad Komisija pagal MAĮ 155 straipsnio 4 dalį neturi įgaliojimų įpareigoti mokesčių administratorių užbaigti ginčą taikos sutartimi. Be to, MAĮ nenumato taikos sutarties instituto. Kaip galima spręsti iš Pareiškėjo skundo, mokesčių administratorius yra pateikęs prašymą iškelti Įmonės bankroto bylą teisme pagal civilinės teisės nuostatas, todėl būtent civilinės teisės ir civilinio proceso teisės normų nustatyta tvarka ir turėtų būti nagrinėjamas mokesčių administratoriaus kreditorinio reikalavimo dydžio ir prašymo iškelti bankroto bylą atsisakymo klausimas.

Atsižvelgiant į tai, Pareiškėjo skundas dalyje dėl prašymo Komisijai užbaigti bylą taikos sutartimi Pareiškėjo siūlomomis sąlygomis paliekamas nenagrinėtas.

Papildomai pažymėtina, kad Įmonė gali kreiptis į Klaipėdos AVMI su prašymu pripažinti Įmonės mokestinę nepriemoką beviltiška pagal MAĮ 113 straipsnio 1 dalį. Šioje teisės normoje numatyta, kad, jeigu dėl atskiro mokesčio to mokesčio įstatymas nenustato kitaip, beviltiška gali būti pripažįstama mokesčių mokėtojo mokestinė nepriemoka, kurios neįmanoma išieškoti dėl objektyvių priežasčių arba kurią priverstinai išieškoti netikslinga socialiniu ir (arba) ekonominiu požiūriu, kai: 1) nerasta mokesčių mokėtojo turto arba rastas turtas yra nelikvidus (mažai likvidus); 2) priverstinio išieškojimo išlaidos didesnės už mokestinę nepriemoką; 3) netikslinga priverstinai išieškoti nepriemoką, nes sunki fizinio asmens ekonominė (socialinė) padėtis: fiziniam asmeniui reikia valstybės paramos (asmuo yra pensinio amžiaus, neįgalusis, asmeniui reikalingas gydymas, medicininė profilaktika ir rehabilitacija, asmuo yra bedarbis, gauna socialinę pašalpą) arba tokia parama jau teikiama. Šis nepriemokos pripažinimo beviltiška pagrindas taikomas tik mokesčių mokėtojams,

kurie yra fiziniai asmenys, arba kai individualių (personalinių) įmonių savininkų ar ūkinių bendrijų narių sunki ekonominė (socialinė) padėtis.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2016-09-12 sprendimą Nr. 69-95.

2. Palikti nenagrinėtą Pareiškėjo skundą dalyje dėl prašymo užbaigti bylą taikos sutartimi.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu dėl mokestinio ginčo, turi teisę šį sprendimą apskusti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius). Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos. Mokesčių administravimo įstatymo 164 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad dokumentų, siunčiamų registruotu laišku, įteikimo mokesčių mokėtojui diena laikoma penkta darbo diena, einanti po mokesčių administratoriaus siunčiamos korespondencijos perdavimo paštui dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Veršeliene

Komisijos nariai

Martynas Endrijaitis

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Lina Vosylienė